

Аналіз дозволив виявити наявність у тексті великої кількості емоційно-забарвлених лексичних одиниць. Також виявлено випадки перекладу нейтральних лексичних одиниць, які передавалися українською мовою з емоційною конотацією. У переважній більшості випадків перекладач правильно передав емоційне забарвлення, властиве оригіналу. Відхилення від оригіналу, загалом, не вплинули на загальну картину перекладу.

Ключові слова: стилістично забарвлена лексика, експресивність, компенсація, конотація, стилістичний прийом.

DOI : 10.33274/2079-4835-2021-23-2-69-77

УДК 811.111

Удовіченко Г. М.,
канд. пед. наук

Донецький національний університет економіки
і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського,
м. Кривий Ріг, Україна, e-mail: udovichenko@donnuet.
edu.ua

ORCID: 0000-0003-3731-0857

Миснік Я. С.,
студент

e-mail: misnik_ys@donnuet.edu.ua

СТРУКТУРА ТА СЕМАНТИКА АЛЮЗІЙ-РЕАЛІЙ У ФУНКЦІЇ ОЦІННИХ ПРЕДИКАТІВ ТА ВІДНОСНИХ АЛЮЗИВНИХ ОЦІННИХ ПРЕДИКАТІВ

UDC 811.111

Udovichenko H. M.,
PhD in Pedagogical sciences

Mykhailo Tuhon-Baranovskyi Donetsk National
University of Economics and Trade, Kryvyi Rih,
Ukraine, e-mail: udovichenko@donnuet.edu.ua
ORCID: 0000-0003-3731-0857

Mysnik Ya. S.,
Student

e-mail: misnik_ys@donnuet.edu.ua

STRUCTURE AND SEMANTICS OF ALLUSION-REALIA IN THE FUNCTION OF EVALUATION PREDICATES AND RELATIVE ALLUSIVE EVALUATION PREDICATES

Мета статті — аналіз структури та семантики алюзій-реалій у функції оцінних предикатів та відносних алюзивних оцінних предикатів

Методи. Основні наукові результати отримані з використанням комплексу загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, а саме: аналізу, узагальнення та систематизації наукової та навчально-методичної літератури з літературознавства, психології, мовознавства; теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу, а також порівняльного, описового та аналітичного

Результати. У статті розглядаються алюзивні оцінні предикати представлені широким структурно-семантичним різноманіттям. За характером взаємодії денотату алюзії з об'єктом оцінки, підрозділяємо алюзивні оцінні предикати на порівняльні, засновані на зіставленні об'єкта оцінки з денотатом алюзії за принципом їх подібності, полярності або несумірності, і відносні на підставі його знання або ставлення до денотату алюзії, або на підставі уявної причетності об'єкта до певної події, або його уявного зв'язку з якоюсь відомою особистістю, внаслідок чого об'єкт набуває асоційованих зі згаданою подією або особистістю характеристик. За фор-

мою текстової представленості, алюзивні оцінні предикати можуть бути згадкою культурних реалій та імен відомих особистостей, авторськими okazіоналізмами, відгуками цитат, прислів'їв, приказок. Крім того, денотати алюзій можуть зазнавати, з волі уяви автора, деяких модифікацій з метою максимальної конкретизації оцінного сенсу або його інтесифікації.

Щодо алюзій-реалій слід зазначити, що теоретично будь-яка реалія може включатися в оцінні судження, як з позитивним, так і з негативним знаком, оскільки її можна розглядати з різних позицій. Але все ж таки в більшості випадків кожен життєвий факт отримує у свідомості людей або швидше позитивне, або швидше негативне забарвлення. Тому, включаючись до складу художнього твору, реалія привносить із собою свій початковий знак, який може зберігатися або змінюватися в залежності від того, в якому світлі представлена реалія.

Ключові слова: оцінка, алюзія, оцінні предикати, алюзія-реалія.

Постановка проблеми. У дослідженнях, присвячених алюзії, звертає на себе увагу той факт, що рамки осмислення цього стилістичного прийому все ще дуже розпливчасті, і під це поняття найчастіше підпадають явища, позбавлені сутнісних характеристик розглянутого феномена. Подібна відсутність єдності в інтерпретації алюзії визначає актуальність дослідження, яка, крім необхідності уточнення рамок даного терміну, полягає також в тому, що в роботі вивчається аспект впливу на слухача на основі широкого спектру інтелективно-зумовлених почуттів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Систематизацією видів і функцій алюзивних одиниць займалися багато дослідників (М. Тухарелі, А. Мамаєва, І. Гальперін, Є. Дронова, Г. Денисова, Є. Морозова, Г. Слишкін, Р. Томас).

Метою статті є аналіз структури та семантики алюзій-реалій у функції оцінних предикатів та відносних алюзивних оцінних предикатів.

Виклад основного матеріалу. Алюзивні оцінні предикати представлені широким структурно-семантичним різноманіттям. За характером взаємодії денотату алюзії з об'єктом оцінки, ми підрозділяємо алюзивні оцінні предикати на порівняльні, засновані на зіставленні об'єкта оцінки з денотатом алюзії за принципом їх подібності, полярності або несумірності [1, с. 70], і відносні на підставі його знання або ставлення до денотату алюзії, або на підставі уявної причетності об'єкта до певної події, або його уявного зв'язку з якоюсь відомою особистістю, внаслідок чого об'єкт набуває асоційованих зі згаданою подією або особистістю характеристик. За формою текстової представленості, алюзивні оцінні предикати можуть бути згадкою культурних реалій та імен відомих особистостей, авторськими okazіоналізмами, відгуками цитат, прислів'їв, приказок. Крім того, денотати алюзій можуть зазнавати, з волі уяви автора, деяких модифікацій з метою максимальної конкретизації оцінного сенсу або його інтесифікації. Розглянемо найбільш уживані моделі алюзивних оцінних предикатів.

Найчастіше відносні алюзивні оцінні предикати застосовуються для оцінювання інтелектуальних здібностей та ерудиції об'єкта оцінки. Наведемо приклад із детективного роману Елізабет Джордж, де герой малює ідеал своєї коханої:

*If he could have made a rational choice, it probably wouldn't have been Helen Clyde. It would have been someone more likely to appreciate a hike out to **Chysauster Village** and a ramble through the stones of those ancient prehistoric dwellings without saying, «Good Lord, Tommy. Can you imagine what this ghastly wind must have done to those poor women's skin in those days?» It would have been someone more likely to say, «**Ash by de la Zouch? Ivan hoe**, of course. The great joust. And **Lord Hastings** as well, but we know what happened to him, don't we, darling?» It would have been someone who walked through the musty remains*

of *Alnwick Castle* and thought of *Hotspur* and what he had lost through giving in to the thrall of his own ambition. But the someone who might have meditated upon *Chysauster*, waxed poetic about *Ashby*, and evidenced the appropriate degree of mourning for the spilled blood of *Northumberland* would not have been Helen. [5, с. 640]

Посилання на історичні особи (*Hotspur*, *Lord Hastings*), відомі географічні місцевості (*Chysauster Village*, *Ashby de la Zouch*, *Alnwick Castle*, *Northumberland*), літературні твори (*Ivanhoe*) допомагають намалювати портрет інтелігентної, жінки, що тонко відчуває, добре знається на історії та літературі.

На протизага цьому прикладу часто трапляються моделі типу «А думає, що Б — це В», де А — герой твору, Б — денотат алузії, В — хибне уявлення героя про денотат. Ця модель застосовується для вираження негативного ставлення суб'єкта оцінки до неосвіченості когось, вона несе відтінок глузування:

*It was those two shitters Barry Qualson and Mike Hicks that had lost it for them; both of them played chess as if maybe they thought **Ruy Lopez** was some new kind of soft drink or something...* [8, с. 311]

Герой Арні, найкращий шаховий гравець у шкільному клубі, розмірковує про причину поразки їхньої команди у недавньому турнірі. Руй Лопес, звичайно ніякий не безалкогольний напій, а іспанський шахіст і шаховий теоретик, один з перших майстрів сучасних шахів. Вибір Арні «здогадки» з зовсім іншої області (людина — напій) надає ситуації комізм і висловлює принизливу оцінку ерудованості іншого героя.

Відносні алузивні оцінні предикати можуть у гумористичній гіперболізованій манері характеризувати часові стани об'єкта:

*because Atticus would be so deep in a book **he wouldn't hear the Kingdom coming...*** [10, с. 51].

Друге пришествя Христове — подія, провіщена в Новому Завіті, коли Ісус з'явиться на землю, щоб судити світ. Імовірно, це буде «галаслива» подія у всіх сенсах цього слова.

Топоніми у функції відносних оцінних предикатів часто виражають відстані, що характеризують ті чи інші особливості об'єкта оцінки:

*But my parents, especially my mother, she has ears like a goddam bloodhound. ... You can hit my father over the head with a chair and he won't wake up, but my mother, all you have to do to my mother is cough somewhere in **Siberia** and she'll hear you* [12, с. 171].

Надзвичайно гостра чутка матері головного героя підкреслюється за допомогою алузії на Сибір, яка в уявленні американців є недосяжним місцем десь на краю землі. Навпаки, об'єкт може оцінюватися за тим, яке враження справить на денотат алузії:

*She liked her work, and recently she'd signed a contract to create an entirely new game based on J.R.R. Tolkien's *The Lord of the Rings* trilogy, which might produce enough royalties to impress **Scrooge McDuck*** [9, с. 14].

Скрудж Макдак — персонаж мультфільмів, селезінок-мільйонер. Гонорари, які могли б справити на нього враження, мають бути дуже високими.

У подібних оцінних предикатах для алузування вибирається, як правило, відома особистість, що вважається втіленням будь-якої якості, асоційована насамперед із цією якістю, і об'єкту оцінки приписується здатність викликати в цій особистості емоції, не характерні для неї: якщо денотат алузії відомий своєю жорстокістю, об'єкт оцінки його зворушить до сліз, якщо він безстрашний, то зазнає сильного переляку і т. ін. Таким чином, оцінному змісту повідомляється максимальна інтенсивність:

*He stood and gave Nate a look that would have horrified **John Wayne*** [6, с. 270].

Американський актор Джон Уейн грав персонажів, що відрізнялися відчайдушною сміливістю.

Ще однією моделлю відносного оцінного предикату є натяк на уявну причетність об'єкта оцінки до будь-якої події або його уявний зв'язок з якоюсь відомою особистістю, внаслідок чого об'єкт знаходить асоційовані зі згаданою подією або особистістю якості:

*I was told to wait a moment and then McCandles came on, a deep, gravelly voice that sounded a tough sixty — as if maybe **Patton** and the owner of this voice had fought their way across Germany to Berlin shoulder to shoulder, possibly biting enemy bullets out of the air with their teeth as they went* [8, с. 395].

Голос героя звучав настільки грубо і суворо, що здавалося, він цілком міг би бути соратником видатного американського військового діяча Джорджа Сміта Паттона, який як мужня людина і здібний керівник заслужив прізвисько «Бещадний Паттон».

Цікавий приклад оцінки оціночного судження через відносний алюзивний оцінний предикат:

*James sighed and looked on wistfully. «He's a master;» he breathed, «simply the best. The ultimate. A man among boys, to say the least. And gorgeous.» A man among boys? Funny. Whenever anyone had used that phrase before, I'd always pictured **Shaquille O'Neal** making a move toward the hoop against a small power forward — not a colorist* [14, с. 129].

Оцінний предикат *a man among boys* відноситься до фахівця з фарбування волосся, і у зв'язку з нечоловічим, на думку героїні, характером даної професії вважається їй недоречним. Цей оцінний предикат використовується їй по відношенню до «мужнішої особистості» — видатного американського баскетболіста Шакіла О'Ніла.

Можливі випадки, коли той самий алюзивний оцінний предикат виступає і як порівняльний, і як відносний:

*Her vision went stark white, then black, like lightning struck in the room. Mr. Friskin kept talking about what would happen next... but she didn't catch it all because she was wondering if she'd actually gone blind like **that saint in the Bible** except that he'd done just the reverse, hadn't he? Hadn't he been struck all at once with sight? She couldn't remember* [6, с. 50].

Героїня щойно дізналася погану звістку, і свідомість її помутніла, так що вона була більше не в змозі сприймати те, що відбувається навколо. Сама себе вона порівнює з біблійним персонажем, який прозрів завдяки скоєному Христом диву, тільки з нею сталося протилежне. Це порівняльний оцінний предикат. Її ж нездатність правильно згадати біблійну історію говорить про її глибоке душевне потрясіння — це відносний оцінний предикат.

Як відносні оціночні предикати можуть виступати і текстові посилання, які, на відміну від оцінних алюзій лише конкретизують експліцитно виражене автором аксіологічне судження:

*Their hero was the cold, blank-eyed gunman, Thompson, **Capone, Billy the Kid, Young Lochivar, El Cid, Cuchlain**, the man without hopes or fears* [13, с. 140].

Оцінці піддаються середньостатистичні американці, які обожають холоднокривного вбивцю Томпсона (герой твору). Автор, прагнучи створити експресивний образ жорстокої нелюдності, посиляється на цілу низку лиходіїв, справжніх і літературних, яким невідомі загальнолюдські слабкості: Аль Капоне — знаменитий американський рекетир тридцятих років, бандит і вбивця; Біллі Кід — справжнє ім'я Вільям Х. Бонні, знаменитий бандит часів підкорення Дикого Заходу; Лохінвар — хоробрий герой вставної балади в поемі В. Скотта «Марміон», присвяченої лицарському Середньовіччю; Сід — лицар Родріго Діас де Бівар, який прославився у боротьбі за звільнення своєї батьківщини від маврів, був оспіваний в іспанській епічній поемі «Пісня про мого Сіда» і в трагікомедії П. Корнеля «Сід»; Кухулін — один із центральних героїв Ольстерського циклу ірландських саг.

Алюзії-реалії відрізняються від інших видів алюзії (імена власні та відлуння цитат та відомих промов) неоднозначністю форми текстової представленості. М. Тухарелі вважає їх середньою ланкою між алюзивними власними іменами і алюзивними цитатами: «Іноді важко розмежувати власні імена і алюзії-реалії, іноді явна тенденція перетворення реалії в алюзивні цитати, оскільки слово-реалія реалізується від одного слова до словосполучення». [3].

І. Потиліцина розуміє під алюзивною реалією елемент певного тексту або події, що характеризується предметністю, згадка про який викликає у реципієнта асоціацію саме з цим конкретним текстом або подією». Вона виділяє важливу семантичну особливість алюзивних реалій, що відрізняють їх від текстових посилань: «Міфологічні, біблійні, історичні, літературні факти стають алюзивними тоді, коли вони згадуються в новому контексті і піддаються в ньому переосмисленню» [2, с. 7]. Як правило, факт, що алюзується, втілюється у вигляді вільного словосполучення :

Sleep last night was about as relaxing as a solo stroll down Avenue D at four in the morning,... [14, с. 288]

Авеню D — вулиця в Іст-Віллідж, одному з районів Південного Манхеттена в Нью-Йорку, де проживають переважно чорношкірі та вихідці з Латинської Америки. Особливості життя на цій вулиці відображені в народній мудрості Іст-Віллідж: *Avenue A, you're All right Avenue B, you're Brave Avenue C, you're Crazy Avenue D, you're Dead*

Багато реалій відображені у фразеологізмах: *To fire a gun was to cross the Rubicon* [7, с. 404].

Такі оціночні предикати, як правило, легко розуміються, оскільки навіть якщо читач не володіє інформацією або забув деталі події, яка дала початок фразеологізму, він знає переносне значення виразу. У цьому прикладі фразеологізм «перейти Рубікон» означає «наважитися на якийсь безповоротний крок», «переступити, перейти на якийсь важливий рубіж». У виразі відображений історичний факт 49 року до н. е., коли Юлій Цезар, всупереч забороні Римського сенату, перейшов з військом Рубікон — річку, яка служила кордоном між Італією та Цизальпінською Галлією, — і розпочав громадянську війну.

На знаменну історичну подію може вказувати дата без жодних пояснень автора, який цим змушує читача звернутися до своїх фонових знань для розкриття оцінного змісту: *Said if Deutscher became President they wanted to go live in 1492* [4, с. 5]

Йдеться про президентські вибори, де якийсь Дойчер був найнепопулярнішим кандидатом, на що вказує його пряма характеристика а *militarist, anti-Christ, anti-human, anti-intellectual*, а також імпліцитна характеристика, висловлена виборцями, які воліли б повернутися в 1492, якщо він переможе на виборах. 1492 — рік відкриття Америки Христофором Колумбом. Аксиологічний висновок стає очевидним — краще жити за часів, коли ще панував «закон джунглів», ніж за такого глави держави.

Власне ім'я в деяких випадках також можна розглядати як алюзію-реалію, якщо брати до уваги сам оцінний натяк у формі розгорнутого висловлювання, що відображає екстралінгвістичну інформацію про денотат алюзії. Особливо це стосується географічних назв, які, на відміну від власних імен відомих особистостей, не мають таких міцних асоціацій з деякими характеристиками і вимагають від читача знання окремих детальних фактів або реалій:

Every hunter that ever lived would envy us today. This makes Africa seem like Illinois. [4, с. 10].

Герой на машині часу вирушає до сафарі в епоху динозаврів. Подорож обіцяє бути небезпечною настільки, що Африка, де мешкає багато диких тварин і де можна здійснити подібну подорож, буде здаватися «не мисливським», переважно

сільськогосподарським штатом Іллінойс на Середньому Заході. Це порівняння показує, наскільки сафарі, в яке вирушає герой, небезпечніше за те, з чим стикаються люди в Африці.

У наступному прикладі за топонімом, крім негативно оцінюваних жителів, що його населяють, стоїть важлива історична подія (іншими словами, реалія), яке вносить велику частку оцінного змісту:

*Miss Caroline printed her name on the blackboard and said, «This says I am Miss Caroline Fisher. I am from North Alabama, from **Winston County**.» The class murmured apprehensively, should she prove to harbor her share of the peculiarities indigenous to that region. (When Alabama seceded from the Union on January 11, 1861, Winston County seceded from Alabama, and every child in Maycomb County knew it.) North Alabama was full of Liquor Interests, Big Mules, steel companies, Republicans, professors and other persons of no background [10, с. 16].*

Сенс алюзії повністю розкривається в авторських коментарях, оцінне значення повністю експлікується, хоча якусь частку секунди читачеві дається можливість самому подумати над причиною «настороженого шукування дітей». Отже, Міс Керолайн, крім «особи невідомого походження», будучи вихідцем із непокірного округу Уінстон, з великою ймовірністю може бути бунтаркою.

Дескриптивні оцінні алюзії-реалії нерідкі в науково-фантастичних творах, де виконують функцію співвіднесення реалій вигаданого світу із земними реаліями з метою полегшення роботи уяви читача:

*It is tough to have to run in a thin atmosphere. Your lungs work too hard; you feel as though every step is going to be your last. **Hillary and Tenzing found no harder going on Everest than the friendliest spot on the surface of Mars** — except, of course, that by day the temperature is high, and the light gravity lets you stand effort that would otherwise kill you [11, с. 85].*

Автор визначає, як важко здійснити на Марсі таку звичну для людини дію як біг. За витратами енергії воно можна порівняти з досягненням сера Едмунда Хіллері, який у супроводі тибетця Тензінга Норкея з Непалу першим піднявся на вершину Евересту в 1953 році, що, безумовно, є подвигом, на який здатний далеко не кожен.

Алюзії-реалії в науково-фантастичній літературі можуть оцінювати не тільки фізичні параметри «нового світу», а й почуття, які відчують герої, що досліджують цей новий світ:

*Suppose those old Englishmen who went out for **the Hudson Bay Company and the East India Company and the other Middle Ages monopolies** must have had the same feeling [11, с. 89].*

Герої, які працюють у компанії з дослідження Марса, припускають, що подібне передчуття блискучого майбутнього відчували й інші «земні» відкривачі нового світу. Алюзуються фірми, що виникли у XVII та XVIII ст. після відкриття нових земель та нових морських шляхів: Хадсон Бей Компані, заснована в 1670 р., англійська компанія із закупівлі хутра у північноамериканських індіанців; Остіндськими називалися кілька європейських (англійська, голландська, французька) компаній для торгівлі з Ост-Індією (історична назва Індії та Південно-Східної Азії: Малайський архіпелаг, Індонезія тощо).

Щодо алюзій-реалій слід зазначити, що теоретично будь-яка реалія може включатися в оцінні судження, як з позитивним, так і з негативним знаком, оскільки її можна розглядати з різних позицій. Але все ж таки в більшості випадків кожен життєвий факт отримує у свідомості людей або швидше позитивне, або швидше негативне забарвлення. Тому, включаючись до складу художнього твору, реалія

привносить із собою свій початковий знак, який може зберігатися або змінюватися в залежності від того, в якому світлі представлена реалія. Проте автор художнього твору, використовуючи реалію як натяк на своє чи чийсь відношення, і не бажаючи залишитися незрозумілим своїми читачами, скоріше надасть перевагу згадувати позитивні факти для передачі позитивного ставлення і навпаки:

«*Well, something sure happened. this month. Regina thinks you walk on water, Dennis.*» [8, с. 446].

Алюзія-реалія в даному випадку — біблійний факт здатності Ісуса ходити по воді — однозначно вказує на вміння героя творити чудеса, а саме, позитивно вплинути на друга, якого навіть батьки не змогли переконати вступити до коледжу.

Нерідкі випадки вживання алюзій-реалій як негативних непрямих оцінних предикатів шляхом навмисного спотворення реалій як їх нібито представляє об'єкт оцінки:

«*You're lying about the glass too, although I'll be goddamned if I know why.*»

«*You'd think Christ was lying on Calvary, that's what I think,*» *Amie said angrily.* [8, с. 258]

Щоб описати всю марність виправдань перед поліцейським, що допитує його, герой посилається на біблійний епізод, коли на Голгофі був розп'ятий Ісус, з яким несумісне поняття брехні. Людину, яка має про Ісуса зворотну думку, напевно чи можна в чомусь переконати.

Висновки. В алюзивних оцінних предикатах може спостерігатися розбіжність контекстуального знака оцінки самого предикату та потенційного знаку денотата алюзії, заснованого на переважанні «хорошого» або «поганого» в екстралінгвістичній інформації про нього. Алюзія, яка має позитивні асоціації само по собі, у контексті художнього твору може змінювати свій знак на протилежний. Зміна знаку відбувається під впливом особистісного бачення ситуації суб'єктом оцінки, і навіть лексичного оточення.

Самі денотати алюзій в оцінних предикатах можуть, з волі уяви автора, піддаватися трансформаціям, метою яких є гранична конкретизація образу і передача максимально великої кількості оцінних смислів. Основними видами трансформації є модифікація однієї алюзії через іншу та уявлення денотату алюзії у нехарактерній для нього ситуації.

Список літератури

1. Дронова Е. М. Стилистический прием аллюзии в свете теории интертекстуальности (на материале языка англо-ирландской драмы первой половины XX века) : дис. ... канд. филол. наук. Воронеж, 2006. 178 с.
2. Потылицина И. Г. Дискурсивный аспект аллюзивной интертекстуальности английского эссе : дис. ... канд. филол. наук. Москва, 2005. 213 с.
3. Тухарели М. Д. Аллюзия в системе художественного произведения: дис. ... канд. филол. наук. Тбилиси, 1984. 168 с.
4. Bradbury Ray. A Sound of Thunder. *Science Fiction. The Best American Short Stories*. Moscow, Raduga Publishers, 2002, pp. 4–26.
5. George, Elizabeth. *Playing for the Ashes*. Random House Publishing Group, NY, 1995. 704 p.
6. Grisham John. *The Testament*. NY. : Bantam Dell, 2000. 536 p.
7. James Peter. *Perfect People*. London : Pan Books, 2012. 598 p.
8. King Stephen. *Christine*. NY. : A Signet Book, 1983. 503 p.
9. Koontz Dean. *False Memory*. NY. : Bantam Books, 2000. 752 p.

10. Lee Harper. *To Kill a Mockingbird*. NY, Boston : Grand Central Publishing, 1988. 281 p.
11. Pohl Frederick. *The Middle of Nowhere*. *Science Fiction. The Best American Short Stories*. Moscow, Raduga Publishers, 2002. P. 85–113.
12. Salinger J. D. *The Catcher in the Rye*. М. : Юпітер-Інтер, 2004. 232 с.
13. Sheckley, Robert. *The Prize of Peril*. *Science Fiction. The Best American Short Stories*. Moscow, Raduga Publishers, 2002. P. 114–142.
14. Weisberger Lauren. *The Devil Wears Prada*. NY. : Anchor Books, 2006. 432 p.

References

1. Dronova, E. M. (2006). *Stilisticheskij priem alljuzii v svete teorii intertekstual'nosti (na materiale jazyka anglo-irlandskoj dramy pervoj poloviny XX veka)* [The stylistic device of allusion in the light of the theory of intertextuality (based on the language of the Anglo-Irish drama of the first half of the XX century). PhD in Philological sciences thesis]. Voronezh, 178 p.
2. Potylicina, I. G. (2005). *Diskursivnyj aspekt alljuzivnoj intertekstual'nosti anglijskogo jesse* [The discursive aspect of the allusive intertextuality of the English essay. PhD in Philological sciences thesis]. Moscow, 213 p.
3. Tukhareli, M. D. (1984). *Alljuziya v sisteme khudozhestvennogo proizvedeniya* [Allusion in the system of a work of art: PhD in Philological sciences thesis]. Tbilisi, 168 p.
4. Bradbury, Ray (2002). *A Sound of Thunder*. In *Science Fiction. The Best American Short Stories*. Moscow, Raduga Publishers, pp. 4–26.
5. George, Elizabeth (1995). *Playing for the Ashes*. NY, Random House Publishing Group, 704 p.
6. Grisham, John (2000). *The Testament*. NY, Bantam Dell Publ., 536 p.
7. James, Peter (2012). *Perfect People*. London, Pan Books Publ., 598 p.
8. King, Stephen (1983). *Christine*. NY, A Signet Book Publ., 503 p.
9. Koontz, Dean (2000). *False Memory*. NY, Bantam Books Publ., 752 p.
10. Lee, Harper (1988). *To Kill a Mockingbird*. NY, Boston, Grand Central Publishing, 281 p.
11. Pohl, Frederick (2002). *The Middle of Nowhere*. In *Science Fiction. The Best American Short Stories*. Moscow, Raduga Publishers, pp. 85–113.
12. Salinger, J. D. (2004). *The Catcher in the Rye*. Moscow, Yupiter-Inter Publ., 232 p.
13. Sheckley, Robert (2002). *The Prize of Peril*. In *Science Fiction. The Best American Short Stories*. Moscow, Raduga Publishers, pp. 114–142.
14. Weisberger, Lauren (2006). *The Devil Wears Prada*. NY, Anchor Books Publ., 432 p.

Дата надходження рукопису 24.11.2021

Objective. *The objective of the article is to analyze the structure and semantics of allusions-realia in the function of evaluative predicates and relative allusive evaluation predicates.*

Methods. *The main scientific results are obtained using a set of general scientific and special research methods, namely: analysis, generalization and systematization of scientific and educational literature on literary studies, psychology, linguistics; theoretical generalization, analysis and synthesis, as well as comparative, descriptive and analytical Results. The article considers allusive evaluation predicates represented by a wide range of structural and semantic diversity.*

Results. *Allusive evaluation predicates are subdivided, by the nature of the interaction of the allusion denotation with the object of evaluation, into comparative, based on the*

comparison of the object of evaluation with the allusion denotation on the principle of their similarity, polarity or asymmetry, and relative based on his knowledge or attitude to the allusion denotation, or on the basis of the imaginary involvement of the object in a particular event, or its imaginary connection with some famous person, as a result of which the object acquires characteristics associated with the event or personality. In the form of textual representation, allusive evaluation predicates can be resembling of cultural realia and names of famous people, author's occasionalisms, reviews of quotes, proverbs, sayings. In addition, denotations of allusions may undergo, at the discretion of the author, some modifications in order to maximize the specification of the evaluative meaning or its intensification. Regarding allusions-realialia, it should be noted that theoretically any realialia could be included in the evaluation of judgments, both positive and negative, because it can be viewed from different points of view. Still, in most cases, every fact gets in the minds of people or rather positive or rather negative colour. Therefore, being included in the work of art, realialia brings with it its original sign, which can be preserved or changed depending on the light in which realialia is presented.

Key words: *evaluation, allusion, evaluation predicates, allusion-realialia.*